

Dosarul nr.2ra-2434/16

Instanța de fond: Judecătoria Bălți – S. Ghercavii

Instanța de apel: CA Bălți – S. Procopciuc, E. Grumeza, O. Moraru

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componențăș
Președintele colegiului,
judecătorulș
Judecătorisș

Svetlana Filincova,
Galina Stratulat, Iuliana Oprea,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

examinînd recursurile declarate de către Carlateanu Ivan și avocatul Ceornea Eduard,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva lui Carlateanu Ivan privind încasarea prejudiciului cauzat prin infrațiune,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016,

C O N S T A T Ă :

La 24 aprilie 2015 SA „Moldtelecom” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva lui Carlateanu Ivan, solicitînd încasarea prejudiciului material în mărime de 35 211,60 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că Carlateanu Ivan la data de 14.11.2013, pe timp de noapte, aflîndu-se pe str. Turghenev nr. 1, mun. Bălți, a sustras pe ascuns de pe pilonii SA „Moldtelecom” 60 metri de cablu de comunicații electronice de tipul TPPppZP 100x2x0,4 în valoare de 63,39 lei metru, cauzîndu-i un prejudiciu material în sumă de 3803,40 lei. Pentru lichidarea deranjamentului SA „Moldtelecom” a suportat cheltuieli materiale în sumă de 5965,61 lei. Astfel, inculpatul a cauzat reclamantei un prejudiciu material în mărime de 9769,01 lei.

La 12.01.2014, pe timp de noapte, Carlateanu Ivan, aflîndu-se pe str. Cepaev nr. 88, mun. Bălți, pe ascuns a sustras de pe pilonii SA „Moldtelecom” 110 metri de cablu de comunicații electronice de tipul TPPppZP 30x2x0,4 în valoare de 63,39 lei un metru și 60 metri de cablu de comunicații electronice de tipul TPPePZ 20x2x0,4 în valoare de 13,15 lei un metru, cauzîndu-i SA „Moldtelecom” un prejudiciu material în sumă de 2576,5 lei. Pentru lichidarea deranjamentului SA

„Moldtelecom” a suportat cheltuieli materiale în sumă de 5418,80 lei. Astfel, inculpatul a cauzat reclamantei în prejudiciu material în mărime de 7995,30 lei.

La 13.01.2014, pe timp de noapte, Carlateanu Ivan, aflându-se pe str. M. Costin nr. 3, mun. Bălți, pe ascuns a sustras de pe pilonii SA „Moldtelecom” 40 metri de cablu de comunicații electronice de tipul TPPppZP 100x2x0,4, în valoare de 28,34 lei un metru și 35 metri de cablu de comunicații electronice de tipul TPPEPZ 10x2x0,4 în valoare de 5,04 lei un metru, cauzându-i SA „Moldtelecom” un prejudiciu material în sumă de 1310 lei. Pentru lichidarea deranjamentului SA „Moldtelecom” a suportat cheltuieli materiale în sumă de 4885,14 lei. Astfel, inculpatul a cauzat reclamantei un prejudiciu material în mărime de 6195,14 lei.

La 06.02.2014, pe timp de noapte, Carlateanu Ivan, aflându-se pe str. Lesecico nr. 22, mun. Bălți, pe ascuns a sustras de pe pilonii SA „Moldtelecom” 7 metri de cablu de comunicații electronice de tipul KPV-VP 24x2x0,5 (utp-5) în valoare de 21,41 lei un metru, cauzându-i SA „Moldtelecom” un prejudiciu material în sumă de 149,87 lei. Pentru lichidarea deranjamentului SA „Moldtelecom” a suportat cheltuieli materiale în sumă de 658,57 lei. Astfel, inculpatul a cauzat reclamantei un prejudiciu material în mărime de 808,44 lei.

La 03.03.2014, pe timp de noapte, Carlateanu Ivan, aflându-se pe str. Ștefan cel Mare nr. 30, mun. Bălți, pe ascuns a sustras de pe pilonii SA „Moldtelecom” 45 metri de cablu de comunicații electronice de tipul TPPppZP 50x2x0,4 în valoare de 16,44 lei un metru, cauzându-i SA „Moldtelecom” un prejudiciu material în sumă de 739,80. Pentru lichidarea deranjamentului SA „Moldtelecom” a suportat cheltuieli materiale în sumă de 2594,54 lei. Astfel, inculpatul a cauzat reclamantei un prejudiciu material în mărime de 3334,34 lei.

La 06.03.2014, pe timp de noapte, Carlateanu Ivan aflându-se pe str. Belousov T. Vladimirescu, mun. Bălți, pe ascuns a sustras de pe pilonii SA „Moldtelecom”, 55 metri de cablu de comunicații electronice de tipul TPPppZP 50x2x0,4 în valoare de 20,31 lei un metru, cauzându-i SA „Moldtelecom” un prejudiciu material în sumă de 1117,05 lei. Pentru lichidarea deranjamentului SA „Moldtelecom” a suportat cheltuieli materiale în sumă de 3179,06 lei. Astfel, inculpatul a cauzat reclamantei un prejudiciu material în mărime de 4296,11 lei.

Fiind audiat în cadrul dosarului penal în calitate de inculpat, Carlateanu Ivan, referitor la faptul sustragerii cablului de telecomunicații a declarat, că a sustras cablu de telecomunicații, ce aparține SA „Moldtelecom” din mun. Bălți de pe străzile Turgheniev nr.1, Cepaev nr. 88, M. Costin nr. 3, Bulgară nr. 166, Lesecico nr. 22, Ștefan cel Mare nr. 30, Belousov-T. Vladimirescu.

Reprezentantul părții vătămate SA „Moldtelecom” în cadrul dosarului penal a depus acțiune civilă, prin care a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat în sumă de 35 211,60 lei, dar prin Sentința Judecătorei Bălți din 23 decembrie 2014 menținută prin Decizia Curții de Apel Bălți din 04 martie 2015, deși Carlateanu Ivan a fost recunoscut culpabil în comiterea infracțiunii privind sustragerea cablului în valoare de 10 617 lei, acțiunea civilă privind recuperarea integrală a prejudiciului a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Reclamanta consideră că, prejudiciul cauzat de infractor constă din prețul cablului de comunicații electronice și cheltuielile legate de lichidarea deranjamentului, în total în sumă de 35 211,60 lei, care urmează să fie compensat de persoana vinovată.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 29 ianuarie 2016 și hotărîrea suplimentară din aceeași dată acțiunea SA „Moldtelecom” a fost admisă parțial. S-a încasat de la Carlateanu Ivan în beneficiul SA „Moldtelecom” prejudiciul cauzat prin infracțiune în sumă de 16 510,55 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 495,35 lei. (f.d. 126, 128a, 126-138)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 02 februarie 2016 avocatul Ceornea Eduard, în interesele lui Carlateanu Ivan a contestat-o cu apel, solicitînd casarea hotărîrii Judecătorei Bălți din 29 ianuarie 2016 cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii (f.d. 129, 151-154)

De asemenea, nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 26 februarie 2016 SA „Moldtelecom” a contestat-o cu apel, solicitînd casarea parțială a hotărîrii Judecătorei Bălți din 29 ianuarie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admiterea integrală a cerințelor invocate. (f.d. 132, 149, 150)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016 s-a respins apelul declarat de avocatul Ceornea Eduard în interesele lui Carlateanu Ivan. S-a admis apelul SA „Moldtelecom” și s-a modificat hotărîrea Judecătorei Bălți din 29 ianuarie 2016 adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Moldtelecom” către Carlateanu Ivan privind încasarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, prin majorarea sumei dispuse spre încasare de la 16 510,55 lei la 16 975,41 lei și prin majorarea cuantumului taxei de stat încasată în beneficiul statului de la 495,35 lei la 509,26 lei. (f.d. 181-186)

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 15 august 2016 și la 17 august 2016 Carlateanu Ivan și avocatul său Ceornea Eduard au declarat recursuri, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Bălți cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță. (f.d. 197-203, 206-209)

În motivarea cererilor sale, recurenții au indicat că instanța de apel a încălcat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat în mod eronat legea.

Astfel, instanța de apel urma să respingă acțiunea SA „Moldtelecom”, or, ultimul nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar confirma sumele solicitate spre încasare.

La 29 septembrie 2016 SA „Moldtelecom” a depus referință la cererea de recurs, solicitînd respingerea recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel. (f.d. 221-223)

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 24 mai 2016, expediată părților prin intermediul oficiului poștal, recepționată de recurenți la 07 iulie 2016 și 08 iulie 2016 (f.d. 188, 190).

Cererile de recurs, depuse la 15 august 2016 și 17 august 2016, se consideră a fi depuse în termen (f.d. 197-203, 206-209).

Conform art. 445 alin. (1) lit. c) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat alte temeuri, decât cele invocate în recurs care conduc la anularea deciziei instanței de apel.

În speță, instanța de recurs reține că instanța de fond a fost sesizată de către SA „Moldtelecom” cu acțiune, solicitând încasarea de la Carlateanu Ivan a prejudiciului cauzat prin infracțiune în mărime de 35 211,60 lei.

Judecătoria Bălți, prin hotărârea din 29.01.2016, soluționând litigiul a ajuns la concluzia de a admite parțial cererea de chemare în judecată, încasând de la Carlateanu Ivan prejudiciul cauzat prin infracțiune în sumă de 16 510,55 lei. Prin hotărârea suplimentară din aceeași dată instanța a încasat de la Carlateanu Ivan în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 495,35 lei.

Examinând cauza în ordine de apel, instanța de apel a dispus modificarea hotărârii Judecătoriei Bălți prin care s-a dispus de a încasa de la Carlateanu Ivan a prejudiciului cauzat prin infracțiune, majorând suma pentru compensarea prejudiciului de la 16 510,55 lei la 16 975,41 lei, precum și taxa de stat încasată în beneficiul statului de la 495,35 lei la 509,26 lei.

Din textul deciziei instanței de apel rezultă că controlului judiciar a fost supusă hotărârea primei instanței din 29 ianuarie 2016, nu și hotărârea suplimentară.

Aici instanța de recurs menționează că hotărârea Judecătoriei Bălți din 29 ianuarie 2016 și hotărârea suplimentară din 29 ianuarie 2016 sunt două acte procedurale distincte.

Hotărârea se adoptă în ordinea prevăzută de art. 236 CPC, iar hotărârea suplimentară în ordinea prevăzută de art. 250 CPC.

În conformitate cu art. 250 alin. (1) CPC, instanța care a pronunțat hotărârea emite, din oficiu sau la cererea participanților la proces, o hotărâre suplimentară dacă: a) nu s-a pronunțat asupra unei pretenții în a cărei privință participanții la proces au prezentat probe și au dat explicații; b) rezolvînd problema dreptului în litigiu, nu a indicat suma adjudecată, bunurile ce urmează a fi remise sau acțiunile pe care pîrîtul trebuie să le îndeplinească; c) nu a rezolvat problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată ori a omis să se pronunțe asupra cererilor martorilor, experților, specialiștilor, interpreților sau reprezentanților cu privire la cheltuielile de judecată a căror compensare li se cuvine. (2) Problema pronunțării unei hotărâri suplimentare poate fi pusă în termenul executării silite a hotărârii. Instanța emite, după examinare în ședință de judecată, hotărârea suplimentară, care poate fi atacată în ordinea stabilită de prezentul cod. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea problemei.

Din sensul alin. (2) art. 250 CPC rezultă că chestiunea privind adoptarea unei hotărâri suplimentare instanța o soluționează în ședința de judecată.

Conform art. 273 CPC pentru fiecare ședință de judecată în primă instanță și în instanță de apel, precum și pentru fiecare act de procedură îndeplinit în afara ședinței

(audierea martorului la locul aflării lui, cercetarea înscrisurilor și altor probe materiale la locul de aflare sau păstrare etc.), se întocmește proces-verbal.

Din materialele cauzei rezultă că hotărîrea suplimentară a fost adoptată din oficiu în lipsa procesului-verbal.

Conform art. 388 alin. (1) lit. h) CPC, hotărîrea primei instanțe urmează a fi casată, independent de argumentele cererii de apel, dacă în dosar lipsește procesul-verbal privind efectuarea unui act procedural.

Prin urmare, instanța de apel, verificînd actele emise de prima instanță, urma să se expună asupra legalității hotărîrii suplimentare.

Instanța de apel a modificat hotărîrea instanței de fond ca un singur act, deși chestiunea taxei de stat a fost soluționată de instanța de fond prin hotărîrea suplimentară și în lipsa procesului-verbal al ședinței.

La caz, Colegiul lărgit remarcă că procesul-verbal al ședinței de judecată este un act procesual de o deosebită importanță, asigurînd posibilitatea verificării temeiniciei și legalității hotărîrii. În lipsa procesului-verbal este imposibilă efectuarea controlului judiciar cu privire la componența instanței, prezența părților, conținutul apărării părților în drept și în fapt, respectarea altor norme procesuale. În același timp, reprezintă un act complet, care formează o unitate indisolubilă, necesitînd respectarea integrității acestuia, și anume, să fie întocmit corect, clar și în corespundere cu consecutivitatea în care au decurs dezbaterile judiciare.

Din motiv că procesul-verbal al ședinței de judecată în instanța de fond nu este întocmit la emiterea hotărîrii suplimentare, instanța de recurs conchide că constituie o încălcare esențială a normelor de drept procedural.

De asemenea, Colegiul de recurs reține că instanța de fond în hotărîrea sa a indicat că, taxa de stat se încasează în beneficiul statului în mărime de 495,35 lei de la Carlateanu Ivan, or, SA „Moldtelecom” a fost scutit la depunerea acțiunii de plata taxei de stat. Această soluție a fost menținută și de instanța de apel.

SA „Moldtelecom” nu a fost scutită de la plata taxei de stat la depunerea cererii, or, în materialele cauzei lipsește o astfel de încheiere.

Astfel, la rejudecarea cauzei instanța urmează să verifice obligațiile părților referitor la plata taxei de stat.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al CEDO, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărîrea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns reieșind din pretențiile reclamantei, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărîrii atacate.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

În conformitate cu art.445, alin.(1), lit. c), 445, alin.(3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Se admit recursurile, declarate de către Carlateanu Ivan și avocatul Ceornea Eduard.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 24 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva lui Carlateanu Ivan privind încasarea prejudiciului cauzat prin infracțiune, cu restituirea pricinii civile spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova

Judecători

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas